

VRSTE, BROJNOST I RASPROSTRANJENOST MORSKIH SISAVACA U HRVATSKOM DIJELU JADRANSKOG MORA

Abundance, population size and distribution of marine mammals in the Croatian part of the Adriatic Sea

Tomislav Gomerčić¹, Martina Đuras Gomerčić¹, Hrvoje Gomerčić¹, Darinka Škrtic¹,
Snježana Ćurković¹, Hrvoje Lucić¹, Ana Galov², Snježana Vuković¹, Đuro Huber¹

¹Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

²Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu,

Uvod

U literaturi je opisano da su se u hrvatskom dijelu Jadranskog mora pojavljivale ili obitavale vrste iz dvije skupine morskih sisavaca, podreda perajara (Pinnipedia) i reda kitova (Cetacea). Sredozemna medvjedica (*Monachus monachus*) je jedina vrsta iz podreda perajara. Od kitova zabilježene su vrste iz podreda kitova usana (Mysiceti) i to veliki sjeverni kit (*Balaenoptera physalus*), patuljasti kit (*Balaenoptera acutorostrata*), crni ledni kit (*Eubalaena glacialis*), a od kitova zubana (Odontoceti) obični dupin (*Delphinus delphis*), dobri dupin (*Tursiops truncatus*), glavati dupin (*Grampus griseus*), sjeverna kljunasta ulješura (*Hyperoodon ampullatus*), crni dupin (*Pseudorca crassidens*), plavobijeli dupin (*Stenella coeruleoalba*), glavata ulješura (*Physeter catodon*), krupnozubi dupin (*Ziphius cavirostris*). Moguće pogrešno identificirane vrste kitova zubana su obalni dupin (*Phocoena phocoena*) i bjelogrli dupin (*Globicephala melas*).

Materijali i metode

Početakom 80-tih godina 20st. započelo je sustavno prikupljanje i bilježenje dojava o svim vrstama morskih sisavaca u hrvatskom dijelu Jadranskog mora, a od 1990. godine pregledane su sve lešine (N=120) kitova koje su pronađene i do kojih smo mogli doći na hrvatskom dijelu Jadranskog mora. Svaka lešina kita pregledana je prema prethodno izrađenom obrascu koji uz podatke o vremenu i mjestu nalaza, vrsti, spolu, tjelesnoj masi, broju zuba, uzroku smrti sadrži i dvadeset vanjskih tjelesnih mjera. U dva navrata, 1998. godine i 2003. godine, procijenjena je veličina i rasprostranjenost populacije dobrog dupina koja je provedena jednodnevnim letenjem s 4 mala aviona na visini od 200 m iznad hrvatskog dijela Jadranskog mora. U tim preletima zabilježena je prisutnost morskih sisavaca, njihov položaj i broj. Tijekom zadnjih 20 godina bilježena su promatranja životinja iz reda kitova iz istraživačke brodice.

Rezultati i razmatranje

Na temelju svih prikupljenih podataka zaključujemo da u hrvatskom dijelu Jadranskog mora više ne postoji rezidentna populacija sredozemne medvjedice. Zadnja su potvrđena viđenja sredozemne medvjedice iz 1992. godine pored otoka Paga i iz 1993. godine na otoku Palagruži. Jedini stalno prisutni morski sisavac u Jadranskom moru je dobri dupin. Veličinu populacije dobrih dupina procjenjujemo na oko 250 životinja, a rasprostranjeni su po svim područjima hrvatskog dijela Jadranskog mora. U zadnjih šest godina populaciju dobrih dupina smatramo stabilnom s obzirom na prisutni broj životinja. U hrvatskom dijelu Jadranskog mora povremeno borave i vrste kitova koje redovito nastanjuju Sredozemno more, a to su veliki sjeverni kit, jedina vrsta iz podreda kitova usana koja je zabilježena u Jadranskom moru u posljednjih 20 godina. Iz podreda kitova zubana u Jadransko more najčešće zalazi plavobijeli dupin, pa glavati dupin, dok se obični dupin i krupnozubi dupin ovdje pojavljuju znatno rjeđe.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 619:598/599>(063)

HRVATSKO-slovenski simpozij o egzotičnim i
divljim životinjama (1 ; 2004 ; Zagreb)

Zbornik radova / 1. hrvatsko-slovenski
simpozij o egzotičnim i divljim
životinjama, Zagreb, 25-27. studeni 2004.
; urednica Ksenija Vlahović. - Zagreb :
Hrvatsko veterinarsko društvo, 2004.

Tekst na hrv. ili slov. jeziku. -
Bibliografija iza svakog rada. - Summaries.

ISBN 953-99864-0-0

441117100